

بررسی رابطه بین رشد اجتماعی با سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان دوره ابتدایی

سمیه ایرانی^{۱*}

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان

چکیده

هدف نظام تعلیم و تربیت، در هر جامعه سعادت و پیشرفت دانش‌آموزان است. بی شک سازگاری تحصیلی از مسائل مهمی است که سلامت عاطفی، اجتماعی و رشد اجتماعی و پیشرفت دانش‌آموزان در گرو آن است. برای رسیدن به این خواسته باید عوامل تأثیرگذار بر آن را بررسی و شناسایی کرد. چرا که سازگاری تحصیلی با زندگی فردی، اجتماعی، شغلی و نظایر آنها مرتبط است. چنانچه این نوع سازگاری با موفقیت صورت گیرد، فرد چشم انداز مثبتی به دیگر جوانب زندگی خواهد داشت. به عبارتی موفقیت در سازگاری تحصیلی رشد و تعالی در دیگر جوانب و دوره های زندگی را به دنبال خواهد داشت. با توجه به ماهیت این پژوهش که به دنبال بررسی رابطه رشد اجتماعی با سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان می‌باشد، از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش، توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه مورد مطالعه پژوهش را دانش‌آموزان شهر مریوان تشکیل داد. که ۱۲۰ نفر به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. در این پژوهش، برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه رشد اجتماعی وایتزمن (۱۹۹۰)، پرسشنامه سازگاری تحصیلی سین ها و سینگ (۱۹۹۳)، استفاده شد. و پایایی آن از طریق از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد به ترتیب ۰/۷۴ و ۰/۷۷ بود و روایی آن از طریق نظرخواهی از اساتید و متخصصان تأیید گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری، از شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (کولموگروف اسمیرونوف، ضریب همبستگی پیرسون) استفاده شد. نتایج نشان داد، میزان ضریب همبستگی پیرسون رشد اجتماعی با سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان ($r=0/736$) مقدار قوی و مثبت و دارای جهت مستقیم می‌باشد، یعنی با افزایش میزان رشد اجتماعی با سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان افزایش می‌یابد و بالعکس.

کلید واژه‌ها: رشد اجتماعی، سازگاری تحصیلی، دانش‌آموزان، دوره ابتدایی.

۱- مقدمه

اجتماعی شدن یا فرایند رشد اجتماعی یکی از نیازهای اساسی بوده که دانش‌آموزان بعد از خانواده در مدرسه به عنوان یک اجتماع بزرگتر مهارت‌های گوناگون در عرصه زندگی را فرا می‌گیرند. از جمله این مهارت‌ها و رفتارها، حس همکاری، همدردی، آداب و معاشرت، رقابت در عرصه زندگی، سازگاری با دیگران، احترام به حقوق دیگران، حل مسائل و مشکلات زندگی را می‌توان نام برد. دانش‌آموزان در دوران تحصیل فرا می‌گیرند که با دیگران همکاری و همدردی کنند، در زمینه‌های گوناگون باهم رقابت کنند، رأی و نظر خود را اعلام کنند و در مقابل رأی و نظر دیگران بی تفاوت نباشند و عکس‌العمل نشان دهند. اگر دانش‌آموزان در دوران تحصیل از رشد اجتماعی بالایی برخوردار شوند، در زندگی موفق‌تر عمل خواهند کرد، مسئولیت پذیر می‌شوند و می‌توانند از این مهارت‌ها برای زندگی و بودن در اجتماع لذت ببرند (فرخ پور، ۱۳۹۵). رشد